

خاموشی صدای آقای ووبی
رییس ناوارو و پدر اوشین خاموش شد
در گذشت شهروز ملک آرای؛
صدای ماندگار

شهر

روزنامه

روزنامه سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی صبح ایران

رژیم پهلوی
در سراسیمه سقوط
بختیار و وعده‌هایی
که مردم نشنیده گرفتند

شنبه اول بهمن ۱۴۰۱ - ۲۸ جمادی الثانی ۱۴۴۴ - ۲۱ ژانویه ۲۰۲۳

تشکیک در آمار ساختمان‌های ناام تهران؛

پلاسکو؛ فاجعه‌ای که عبرت نمی‌شود

همدلی! شش سال پیش، سیام دی بود که ساختمانی با عظمت و قدیمی به نام پلاسکو فروریخت. فاجعه‌ای پس از گذشت بیش از نیم دهه هنوز رد پایش در آذهای باقی مانده است. آذهای کسانی که در آن ساختمان مغازه‌ای داشتند...

در بیانیه وزارت اطلاعات تشریح شد:

نقش علیرضا اکبری در ترور شهید فخری زاده

همدلی از تمهیدات بی‌فایده

در برگزاری کنکور گزارش می‌دهد

اینترنت؛ مرغ عروسی وعزا

واکنش‌ها به اظهار نظر جنجالی سخنگوی دولت

نگرانی درباره جواهرات ملی

۹ کشور اروپایی ادوات نظامی به جبهه ارسال می‌کنند

کمک‌های نظامی بی سابقه به اوکراین

وعده بر زمین مانده مجلس برای بازگشت قیمت‌ها به نرخ شهر یور سال گذشته؛

شرط حذف ارز ترجیحی عملی نشد

شرح در صفحه ۶

قطعه‌نامه ترور یستی خواندن سپاه پاسداران در راه شورای اروپایی

ردپای روسیه در اقدام علیه سپاه

پاسخ مجلس و دولت به اقدام خصمانه اروپا

سرمقاله

چرا فشارهای خارجی رو به افزایش است؟

محسن صنیعی
استاد دانشگاه

این روزها، به طرق مختلف، فشارهای خارجی بر ایران تحمیل شده است و رو به تزاید است. پارلمان اروپا، روز پنجشنبه ۲۹ دی در قطعنامه کاملاً مرتبط به اعتراضات چندماهه اخیر ایران، خواستار تحریم سپاه و نهادهای زیرمجموعه از جمله بسیج، سپاه قدس و شرکت‌های اقتصادی مربوطه و نیز تحریم بنیاد مستضعفان و بنیاد شهید و امور جانبازان شده است. بناسنت این مصوبه برای اجرایی شدن در شورای اتحادیه اروپایی بررسی شود. سفرای ایران به وزارت خارجه کشورهای خارجی فراخوانده می‌شوند. شرح در همین صفحه

یادداشت‌ها

سرما و انرژی شعار نمی‌پذیرند

صلاح‌الدین هرسنی
کارشناس مسائل بین‌الملل

عارف قزوینی؛ ترانه‌سرای سنت‌شکن

آرپژ تیموریان
روزنامه‌نگار موسیقی

کلماتی که در جان شاعر حلول کرده‌اند

فیض شریفی
منتقد و پژوهشگر ادبیات

یادداشت

سرمای و انرژی، شعار نمی‌پذیرند

صلاح‌الدین هرسنی - ماهیت و سرشت فصل زمستان برف، یخبندان و سرما است و در هر کجای کره خاکی که باشید، مسئله بر سر مصونیت از سرمای زمستان به واسطه تامین سوخت است. سوختی چون گاز که جای همه سوخت‌های فسیلی گذشته نظیر نفت سفید، نفت گازی و محتملاً مازوت را گرفته است. هنگامی که جنگ در اوکراین و البته زیر لوای عملیات ویژه نظامی و با هدف ادعایی نتوانا یسم‌زدایی در محیط‌های پیرامونی روسیه از سوی پوتین آغاز شد، باور همگان این بود که اروپا به واسطه تحریم گازی روسیه و قطع گاز در خطوط لوله (نورد استریم ۱)، زمستان سختی خواهد داشت. چراکه انرژی اروپا سخت به روسیه وابسته است. نورد استریم ۱ متعلق به شرکت نوردستریم می‌باشد که سهام‌دار عمده آن شرکت دولتی روسی (گازپروم) است. این خط لوله گازی دارای ظرفیت کل انتقال سالانه ۵۵ میلیارد متر مکعب یعنی ۱/۹ بیلیون فوت مکعب گاز طبیعی روسیه را با گذر از زیر دریای بالتیک به آلمان و سایر کشورهای اروپایی غربی انتقال می‌دهد. حالا زمستان و موسوم سرما نه تنها در ایران بلکه در اروپا به ویژه آلمان که ایستگاه و گیرنده اصلی گاز روسیه است نیز فرا رسیده و هیچ خبری از بحران گاز و سرمای استخوان‌سوز به سبب و طریقی که در ایران جاری است، در اروپا نیست. در ایران و بیشتر از سوی جواد اوجی، وزیر نفت این پیام در محافل خبری در حال «ترند» شدن است که زمستان امسال «ترومی» بزرگی برای اروپاست و شاید اروپای غربی سال‌ها نتوانند خاطره تلخ و شرتنگ‌بارش را فراموش کنند. نیک پیداست که چنین اظهارنظری بیشتر برای سیاه‌نمایی و در مقابل در جهت توجیه ضعف‌ها و کاستی‌ها و در نتیجه تلاشی برای تحلیل ساده مسائل و رسیدن به تفاعد و ایجاد اقباع در حل مقطعی بحران گازی در کشور ماست که سرمای گزنده زمستانش مردم برخی از استان‌ها را به ستوه آورده و کار را به تعطیلی واحدهای تولیدی، کارخانجات، ادارات و تعطیلی مدارس و حتی قطع گاز خانگی کشانده است. البته محاجسات و ادله متضدیان انرژی و در راس همه آنها وزیر نفت بابت پیدایی و بروز بحران گازی در ایران این است که چون ایران حائز رتبه نخست نفت و گاز در خاورمیانه است، موجب شده چنین ذخایر فراوانی با قیمت ارزان در دسترس عموم قرار گیرد و بدون برنامه و قاعده مصرف شود. بنابراین علت کمبود گاز و بروز بحران سوخت ریشه در همین مصرف ارزان و بی‌رویه دارد. اما واقعیت‌ها گویاتر از آن است که نشان دهد که دلیل پیدایی بحران گازی در ایران چیست؟ در ایران پیدایی پدیده‌های متخیر کننده‌ای چون بحران گاز همچون سایر بحران‌ها، ریشه در عوامل مدیریتی دارد. اینکه متصدیان امر و وزارت نفت اعلام کرده است که ما برای حل بحران گازی در موسوم زمستان به سراغ سایر سوخت‌های جایگزین نظیر نفت سفید رفته‌ایم، هنر و یا خلق حماسه و شکستن گرز رستم نیست. این رویکرد بیش از آنکه هنر و اتخاذ تدابیری عقلانی برای حل بحران گازی باشد، بیشتر نشان دهنده ضعف و به مثابه پاشنه آشیلی در حل بحران‌هایی نظیر بحران انرژی است. برای توجیه این ضعف‌ها هم نیاز به سیاه‌نمایی رویکردهای طرف مقابل نیست و هیچ ضرورتی ندارد که اعلام کنیم سرمای سخت زمستان در اروپا نه تنها به قیمت یخ زدن اروپایی‌ها در سرما و هدر رفتن هزینه‌های این منطقه و نابودی و ورشکستگی صنایع آنها خواهد شد، بلکه موجب اعتراضات مردم در اقصا نقاط اروپا از جمله انگلیس، فرانسه، آلمان نیز می‌شود. به این ترتیب زمستان سختی که اروپا گرفتار آن شده است، روزی به پایان خواهد رسید، اما باید دید که آن هدر رفتن هزینه‌ها، نابودی و ورشکستگی صنایع و سر انجام اعتراضات دامن مردم سرزمین‌مان را خواهد گرفت یا مردم اروپا را؟ با نوع مدیریت و راه‌حل‌های دستوری و سخت‌زدایی موقتی و زودگذر که بر سازوکارهای انرژی و توزیع آن در ایران جاری است، به نظر نمی‌رسد که زمستان سخت امسال آخرین زمستان سخت ایران باشد. از این منظر نه سرما و نه انرژی مواردی نیستند که به شعرهای ذهنی و وعده‌های غیرعلمی تن بدهند.

گروه جغرافیای خانه اندیشمندان علوم انسانی، انجمن جغرافیایی ایران و گروه جغرافیای دانشگاه تربیت مدرس برگزار می‌کنند:

انجمن اندیشمندان فرزانه

آیین نکوداشت دکتر عبدالرضا کزازی

زمان: دوشنبه ۳ بهمن ۱۴۰۱ ساعت ۱۶
مکان: خیابان استاد نجات‌الهی (ویلا)، بوستان ورشو، خانه اندیشمندان علوم انسانی، سالن فردوسی

khaneandishmandan.ir | iranianhht | ۰۲۱-۸۸۹۱۱۶۱۱ | iranianhht.ir

سرمقاله

چرا فشارهای خارجی، رو به افزایش است؟

محسن صنیعی - این روزها، به طرق مختلف، فشارهای خارجی بر ایران تحمیل شده است و رو به تزاید است. پارلمان اروپا، روز پنجشنبه ۲۹ دی در قطعنامه کاملاً مرتبط به اعتراضات چندماهه اخیر ایران، خواستار تحریم سپاه و نهادهای زیرمجموعه از جمله بسیج، سپاه قدس و شرکت‌های اقتصادی مربوطه و نیز تحریم بنیاد مستضعفان و بنیاد شهید و امور جانبازان شده است. بناسنت این مصوبه برای اجرایی شدن در شورای اتحادیه اروپایی بررسی شود. سفرای ایران به وزارت خارجه کشورهای خارجی فراخوانده می‌شوند. ایران از کمیسیون زن شورای حقوق بشر سازمان ملل اخراج شده است. ایران در شورای حقوق بشر سازمان ملل، محکوم شده است. ایران به عنوان شریک روسیه در جنگ اوکراین شناخته شده است و در صورت گسترش درگیری با روسیه، اقدام نظامی در اوکراین نیز وجود دارد. حتی چین هم که مسئولین ایران، آن را شریکی راهبردی می‌دانند، سندی ضد ایرانی را در عربستان امضاء می‌کند، رئیس‌جمهور و نخست‌وزیر عراق، به‌راحتی، از خلیج فارس با عیونت جعلی یاد کردند. روابط دیگر کشورهای منطقه، همچنان، روابطی عادی نیست. تحریم‌های بین‌المللی گسترده، هر روز گسترده‌تر می‌شود و همچنان در لیست سیاه FATF قرار داریم. امید می‌باشد که به پیگیری مذاکرات برجام وجود ندارد، چه برسد به این که به موفقیت آن امید وجود داشته باشد. محمد بن‌جاسم بن‌جبر آل ثانی، نخست‌وزیر پیشین قطر با بیان اینکه وضعیت منطقه خلیج فارس مخاطره‌آمیز شده است، نسبت به اقدام نظامی هشدار داد که می‌تواند امنیت و ثبات را در منطقه تحت‌الشعاع قرار دهد. وی افزود: «اگر این کشورها (غربی) نتوانند با ایران به توافق هسته‌ای جدید دست یابند و آمریکا تسلیحات مورد نیاز را در اختیار اسرائیل قرار دهد، خدای نکرده اقدام نظامی اسرائیل، امنیت و ثبات منطقه ما را نابود خواهد کرد و عواقب اقتصادی، سیاسی و اجتماعی خواهد داشت.» به نظر می‌آید که حجم فشارهای خارجی موجود بر ایران، اگر نسبت به همه دوره‌های بعد از انقلاب، بی‌نظیر نباشد، ولی کم‌نظیر است. این شرایط قابل مقایسه با شرایط قبل از حمله به عراق در سال ۲۰۰۳ است. چرا در این شرایط قرار گرفته‌ایم؟ دشمنی دشمنان با ایران، امر پنهانی نیست، ولی سکان هدایت سیاست خارجی در اختیار ماست. این سخن معروف است که ایران با آمریکا گلاویز شده است و بقیه از آمریکا، بهره‌بردار اقتصادی می‌کنند. غرب، همیشه به دنبال منافع اقتصادی خود است و هیچ‌گاه، دموکراسی را شرط ارتباط با کشورها قرار نداده است. با همه کشورهای خلیج فارس ارتباط دارد؛ همان‌طور که با کشورهای اروپایی ارتباط دارد. هم با مصر حسنی مبارک، بهترین رابطه را داشت، هم ارتباط با مصر محمد مرسی را حفظ کرد و هم ارتباط با مصر سیدی را دارد. مهم این است که ما چگونه این ارتباط را تنظیم می‌کنیم. رسیدن به این نقطه، بی‌ارتباط با شرایط داخل نیست. متأسفانه، سیاست‌هایی که منجر به یک‌دست‌سازی قوا و در نتیجه عدم مشارکت مردم در انتخابات‌های اخیر شد، شرایطی را بی‌وجود آورده است که به هر دلیلی، می‌تواند اعتراضاتی را پدید آورد که در مدت بیش از چهارماه گذشته، کم و بیش ادامه داشته است. از تابستان ۱۴۰۰، به دلایل مختلف از جمله کم‌آبی خوزستان در تابستان ۱۴۰۰، کم‌آبی زاینده‌رود در زمستان ۱۴۰۰، اعتراضات به گرانی و سپس متروپیل در بهار ۱۴۰۱، ناشی از نارضایتی‌های عمومی، اعتراضات گسترده به طور مکرر برای روزها و حتی هفته‌های متعدد در شهرهای مختلف، به وقوع پیوسته است. به این ترتیب، همان‌طور که عباس عدی، در یک توییت نوشته است مشکل اساسی در داخل کشور است. اگر مجلس، منتخب اکثریت مردم می‌بود و نمایندگان می‌توانستند فریاد رسای مردم باشند و اگر دولت منتخب انتخاباتی با اکثریت مردم می‌بود، اولاً که شرایط به این جا نمی‌رسید، ثانیاً قدرت‌های خارجی نمی‌توانستند این گونه، فشار بیاورند.